

Průměrný věk pracujících se od roku 2010 zvýšil o 3,5 roku

17. 08. 2026

Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil – 2. čtvrtletí 2026

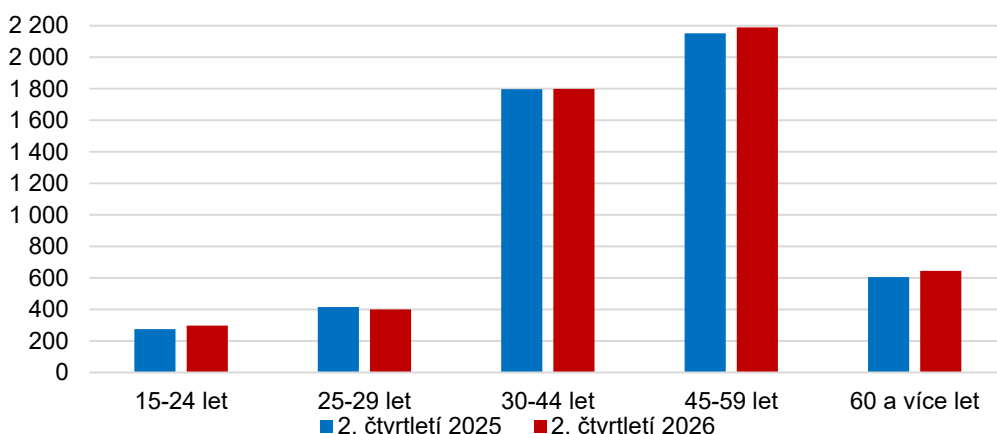
Počet zaměstnaných osob byl meziročně o 87,2 tis. vyšší, celková zaměstnanost tedy mírně rostla. Nezaměstnaných osob bylo, podle metodiky Mezinárodní organizace práce (ILO), meziročně o 17,1 tis. více. Počet ekonomicky neaktivních ve věku 15 a více let se za stejné období snížil o 31,1 tis.

Zaměstnanost

Průměrný počet zaměstnaných, očištěný od sezónních vlivů, ve 2. čtvrtletí 2026 proti 1. čtvrtletí 2026 vzrostl o 28,6 tis. osob.

Počet pracujících ve věku 15 a více let meziročně mírně vzrostl. Ve 2. čtvrtletí roku 2026 byl zaznamenán přírůstek o 87,2 tis. osob (tj. o 1,7 %) na celkových 5 330,7 tis. zaměstnaných. Za tímto zvýšením stál nárůst počtu pracujících u obou pohlaví – počet pracujících mužů meziročně vzrostl o 64,7 tis., žen o 22,5 tis. Nejvýraznější přírůstek se projevil u nejmladší věkové kategorie 15–24 let, kde počet pracujících vzrostl o 22,6 tis. osob (tj. 8,2 %). Výrazný nárůst byl zaznamenán také ve věkové skupině 60 a více let, kde počet pracujících vzrostl o 39,5 tis. (tj. o 6,5 %). Mírný nárůst byl zaznamenán rovněž ve věkové skupině 45–59 let, kde přibýlo 37,8 tis. pracujících (tj. o 1,8 %). Naopak v kategorii 30–44 let zůstal počet pracujících téměř na stejné úrovni, když se meziročně zvýšil o 2,4 tis. (tj. o 0,1 %). Ve skupině 25–29 let počet pracujících klesl o 15,1 tis. (tj. o 3,6 %). Meziroční změny v jednotlivých věkových skupinách jsou do značné míry ovlivněny demografickou strukturou obyvatelstva a postupným přechodem osob do vyšších věkových kategorií.

Graf 1: Počet pracujících v NH a jejich struktura podle věkových skupin (v tis.)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS

Z **hlediska pohlaví** se nejvýraznější relativní pokles pracujících projevil u žen ve věkové skupině 25–29 let, jejichž počet klesl o 7,3 tis. (tj. o 4,2 %). Naopak největší relativní nárůst byl zaznamenán rovněž u žen, tentokrát ve věkové kategorii 15–24 let, kde se jejich počet meziročně zvýšil o 14,5 tis. (tj. o 12,4 %).

Na trhu práce se jasně projevuje trend stárnutí populace, což se odráží v růstu **průměrného věku pracujících**. Za posledních 16 let se zvýšil o 3,5 roku – ze 41,3 let ve 2. čtvrtletí 2010 na 44,8 let ve stejném období roku 2026. Pracující ženy jsou v průměru starší než muži; v letošním 2. čtvrtletí činil jejich průměrný věk 45,4 let, zatímco u mužů to bylo 44,3 let. Tento rozdíl způsobuje mimo jiné fakt, že mladší ženy častěji odcházejí z trhu práce kvůli mateřské a rodičovské dovolené. Pro srovnání: ve stejném období roku 2010 dosahoval průměrný věk pracujících žen 41,7 let a mužů 41,0 let.

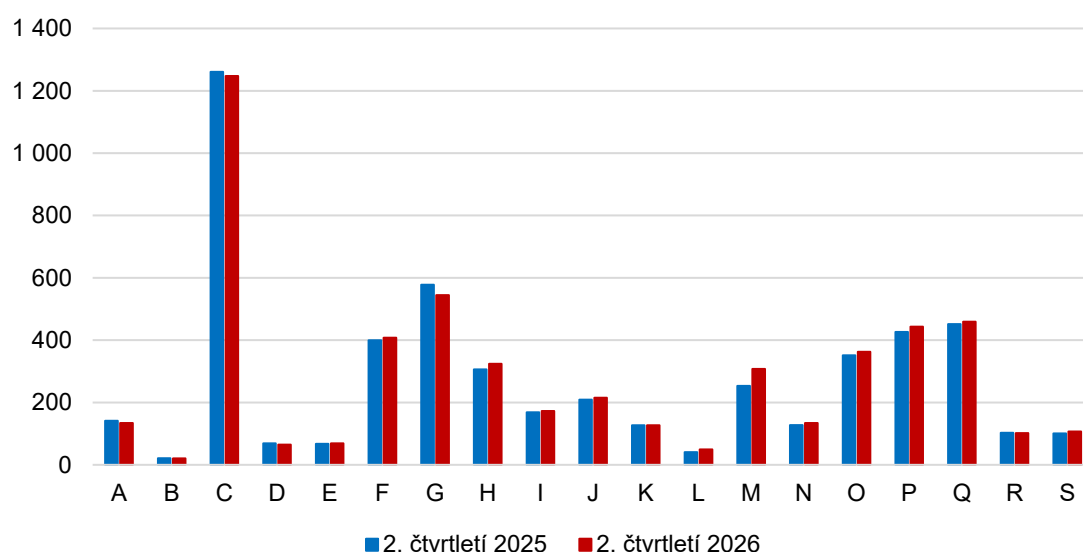
Počet **zaměstnanců** vzrostl o 50,2 tis. (tj. o 1,1 % na 4 476,9 tis. osob). Počet **podnikatelů** (sebezaměstnaných bez neplacených pomáhajících rodinných příslušníků) se zvýšil o 35,1 tis. osob. **Podnikatelů bez zaměstnanců** (pracujících na vlastní účet) přitom přibýlo 43,5 tis. (tj. o 6,3 %), zatímco **podnikatelů se zaměstnanci** (zaměstnavatelů) bylo meziročně o 8,3 tis. méně (tj. úbytek o 7,2 %). V konkrétních číslech dosáhl počet podnikatelů bez zaměstnanců 733,9 tis. a podnikatelů se zaměstnanci 106,8 tis. Ve 2. čtvrtletí roku 2026 činil podíl podnikatelů na celkové zaměstnanosti 15,8 %, což je o 0,4 p. b. více než ve stejném období roku 2025.

Trend stárnutí pracovní síly je patrný napříč všemi skupinami podle postavení v zaměstnání. Při srovnání s 2. čtvrtletím roku 2010 vykazují data do 2. čtvrtletí 2026 nárůst průměrného věku ve všech sledovaných kategoriích. U nejpočetnější skupiny, kterou tvoří zaměstnanci, se průměrný věk zvýšil o 3,6 roku na 44,4 let. Nejvýraznější posun zaznamenali podnikatelé se zaměstnanci, u nichž se průměrný věk zvýšil o 4,6 roku na rovných 50,0 let. Ve skupině podnikatelů bez zaměstnanců pak došlo ve stejném období k nárůstu o 3,2 roku na 46,3 roku. Specifickým rysem všech těchto kategorií zůstává skutečnost, že průměrný věk žen je ve všech typech postavení v zaměstnání vyšší než u mužů.

Vývoj zaměstnanosti v jednotlivých odvětvových sekcích byl podle údajů za 2. čtvrtletí 2026 v České republice rozdílný¹⁾. V **primárním sektoru** zemědělství, lesnictví a rybářství počet pracujících meziročně klesl o 7,4 tis. na 134,1 tis. osob. Zaměstnanost v **sekundárním sektoru** průmyslu a stavebnictví také mírně klesla, kde se počet pracujících snížil o 7,8 tis. na 1 809,4 tis. osob. V **terciárním sektoru** služeb naopak celková zaměstnanost meziročně vzrostla, a to o 102,2 tis. na 3 386,9 tis. osob (tj. o 3,1 %). V rámci služeb byl největší relativní přírůstek zaznamenán v sekci činnosti v oblasti nemovitostí, a to o 8,8 tis. osob (tj. o 21,7 %). Výrazně rostla také sekce profesní, vědecké a technické činnosti (o 54,1 tis. osob, tj. o 21,3 %). Pokles zaměstnanosti se naopak projevil v sekci velkoobchod a maloobchod; opravy motorových vozidel, kde ubylo 33,3 tis. osob (tj. o 5,8 %).

¹⁾ Údaje za odvětvové sekce mohou být ovlivněny metodikou Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS). Šetření pokrývá pouze osoby bydlící v bytech; nejsou zjišťovány údaje za osoby v hromadných ubytovacích zařízeních, ve kterých jsou často ubytováni cizí státní příslušníci.

Graf 2: Počet pracujících v národním hospodářství dle odvětví (v tis.)

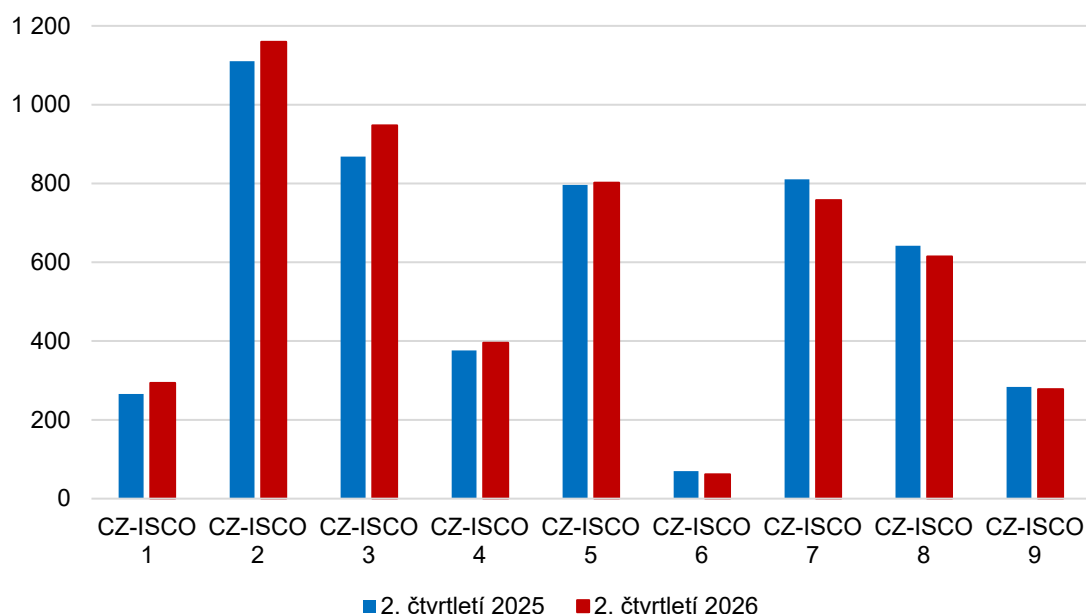
A - Zemědělství, lesnictví a rybářství; B - Těžba a dobývání; C - Zpracovatelský průmysl; D - Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla; E - Zásobování vodou; činnosti související s odpady; F - Stavebnictví; G - Velkoobchod a maloobchod; opravy motorových vozidel; H - Doprava a skladování; I - Ubytování, stravování a pohostinství; J - Informační a komunikační činnosti; K - Peněžnictví a pojišťovnictví; L - Činnosti v oblasti nemovitostí; M - Profesní, vědecké a technické činnosti; N - Administrativní a podpůrné činnosti; O - Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení; P - Vzdělávání; Q - Zdravotní a sociální péče; R - Kulturní, zábavní a rekreační činnosti; S – ostatní činnosti.

Zdroj: ČSÚ, VŠPS

Souběžně se změnami v odvětvové struktuře došlo také ke změnám v profesní skladbě pracujících. Podle **Klasifikace zaměstnání CZ-ISCO** se relativně nejvíce zvýšil počet pracujících v hlavní třídě zákonodárců a řídicích pracovníků (o 27,7 tis. osob, tj. o 10,4 %) a ve třídě technických a odborných pracovníků (o 79,3 tis. osob, tj. o 9,1 %).

K největšímu absolutnímu poklesu počtu pracujících došlo v hlavní třídě řemeslníků a opravářů (o 52,7 tis. osob, tj. o 6,5 %). Nejvýraznější relativní pokles byl v hlavní třídě kvalifikovaných pracovníků v zemědělství, lesnictví a rybářství (o 8,3 tis. osob, tj. o 11,8 %).

Graf 3: Počet pracujících v národním hospodářství dle klasifikace zaměstnání (v tis.)

CZ-ISCO 1 - Zákonníci a řídící pracovníci; CZ-ISCO 2 - Specialisté; CZ-ISCO 3 - Techničtí a odborní pracovníci; CZ-ISCO 4 - Úředníci; CZ-ISCO 5 - Pracovníci ve službách a prodeji; CZ-ISCO 6 - Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství; CZ-ISCO 7 - Řemeslníci a opraváři; CZ-ISCO 8 - obsluha strojů a zařízení, montéři; CZ-ISCO 9 - Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci.

Zdroj: ČSÚ, VŠPS

S uvedenými změnami ve struktuře zaměstnanosti se vyvíjí také struktura **pracujících podle dosaženého stupně vzdělání**. Počet pracujících se **základním vzděláním** klesl o 18,2 tis. osob a počet zaměstnaných se **středním vzděláním bez maturity** se snížil o 35,8 tis. na 1 541,5 tis. osob. Naopak počet pracujících se **středním vzděláním s maturitou** meziročně vzrostl o 37,5 tis. na 1 966,4 tis. osob. K největšímu nárůstu došlo u osob s **terciárním vzděláním**, jejichž počet vzrostl o 102,5 tis. na 1 598,0 tis. Tento růst se týkal zejména vysokoškolsky vzdělaných mužů, jejichž počet se meziročně zvýšil o 58,4 tis., zatímco u vysokoškolsky vzdělaných žen vzrostl o 44,2 tis.

Míra zaměstnanosti (podíl pracujících ve věkové skupině 15–64 let) ve 2. čtvrtletí 2026 dosahovala 76,1 %, v porovnání se stejným obdobím minulého roku tedy vzrostla o 0,4 p. b. U mužů tato míra činila 80,4 %, což znamená meziroční přírůstek o 0,2 p. b., u žen dosáhla 71,7 % s meziročním nárůstem o 0,4 p. b.

Na růst celkové zaměstnanosti měl vliv také pokračující rozvoj **částečných úvazků v hlavním zaměstnání**, jejichž počet v jednotlivých čtvrtletích v posledních letech trvale roste.

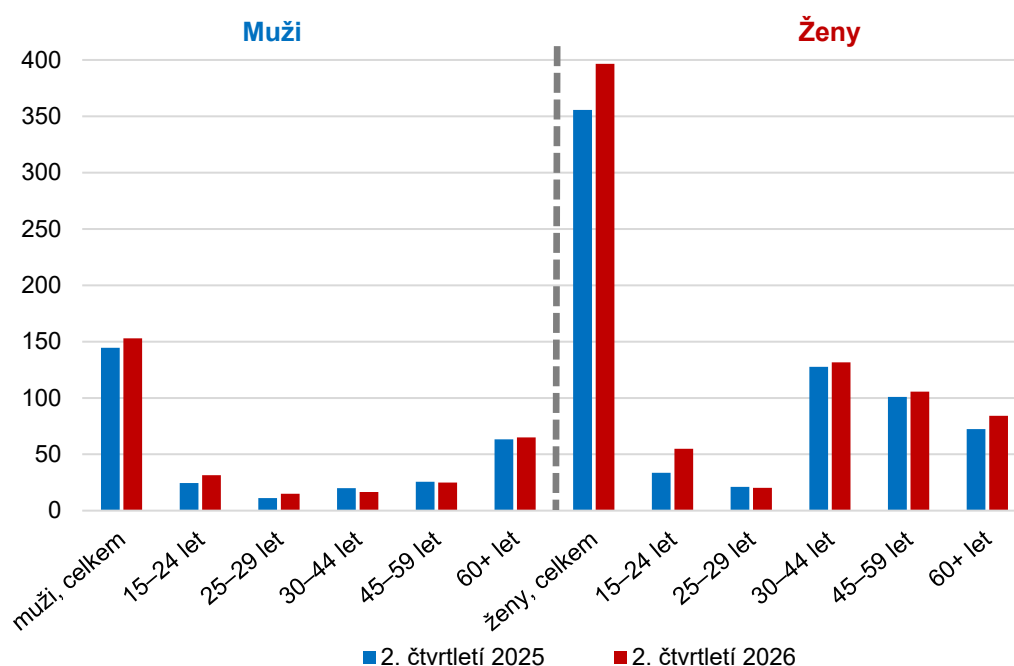
Ve 2. čtvrtletí roku 2026 pracovalo na částečný úvazek 549,4 tis. osob, což bylo meziročně o 49,3 tis. více (nárůst o 9,9 %). Ve 2. čtvrtletí roku 2018 pracovalo na částečný úvazek 387,9 tis. osob, takže za posledních osm let vzrostl jejich počet o 161,5 tis. (tj. nárůst o 41,6 %).

Ve 2. čtvrtletí 2026 rostl počet kratších úvazků hlavně u žen, u nichž se meziročně zvýšil o 40,9 tis. osob (o 11,5 %). U mužů nebyl růst tak výrazný, meziroční přírůstek činil 8,4 tis. osob (tj. 5,8 %).

Ve sledovaném období pracovalo na částečný úvazek 396,5 tis. žen, což představovalo 72,2 % všech osob využívajících tuto formu zaměstnání. Kratší pracovní doba jim poskytovala větší flexibilitu, zejména při plnění pečovatelských povinností. Ženy pracovaly na částečný úvazek nejčastěji ve vzdělávání, zdravotní a sociální péči a v sekci velkoobchod a maloobchod; opravy motorových vozidel. Z celkového počtu všech zaměstnaných žen pracovalo na kratší úvazek 16,0 %. Jako důvod ženy nejčastěji uváděly jiné osobní důvody (82,1 tis.), péči o dítě nebo dospělou osobu (77,0 tis.), případně skutečnost, že jiné zaměstnání nebylo dostupné (57,7 tis.). Nejvíce žen s kratší pracovní dobou bylo ve věku 30–44 let (131,6 tis., tj. 33,2 % žen pracujících na částečný úvazek).

Muži využívali kratší pracovní dobu výrazně méně. Na částečný úvazek jich pracovalo 152,9 tis., což představuje pouze 5,4 % všech pracujících mužů. Nejčastěji byli zaměstnáni ve zpracovatelském průmyslu, ve vzdělávání a také v sekci velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel. Nejčastějším důvodem pro práci na částečný úvazek byly u mužů jiné osobní důvody (43,5 tis.). Z hlediska věku jich bylo nejvíce ve skupině 60 a více let (64,9 tis., tj. 42,5 %). Data potvrzují odlišnou motivaci obou pohlaví: zatímco ženy částečné úvazky využívají především v souvislosti s péčí o malé děti, muži je volí spíše ve vyšším věku.

Graf 4: Počet pracujících na částečný úvazek a jejich věková struktura (v tis.)

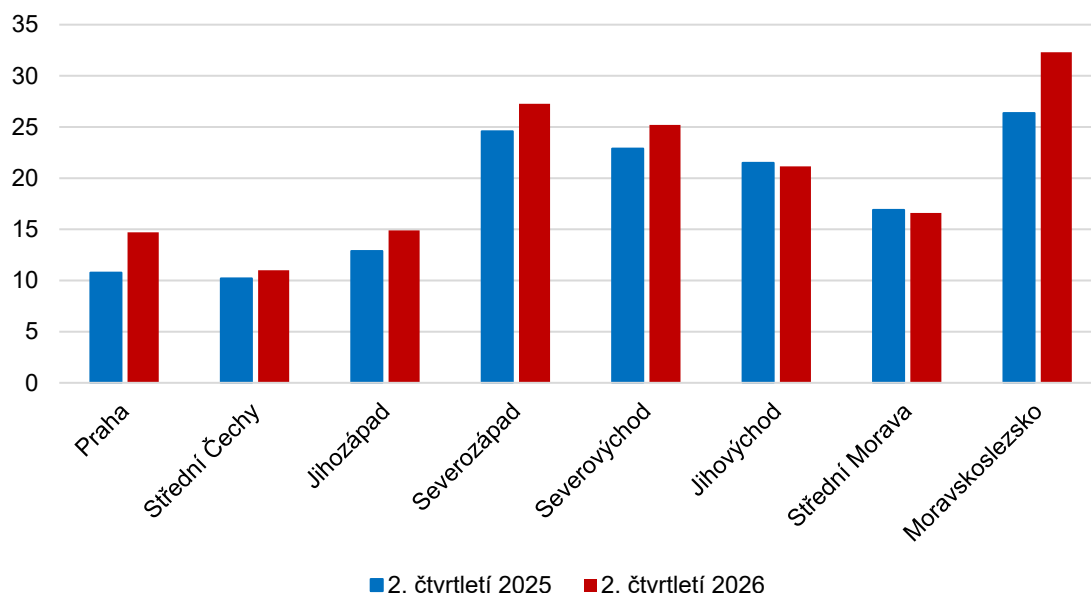

Zdroj: ČSÚ, VŠPS

Nezaměstnanost

Průměrný počet nezaměstnaných osob podle metodiky ILO²⁾, očištěný od sezónních vlivů, ve 2. čtvrtletí 2026 v porovnání s 1. čtvrtletím 2026 vzrostl o 0,9 tis.

Graf 5: Počet nezaměstnaných v regionech soudržnosti ČR (v tis.)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS

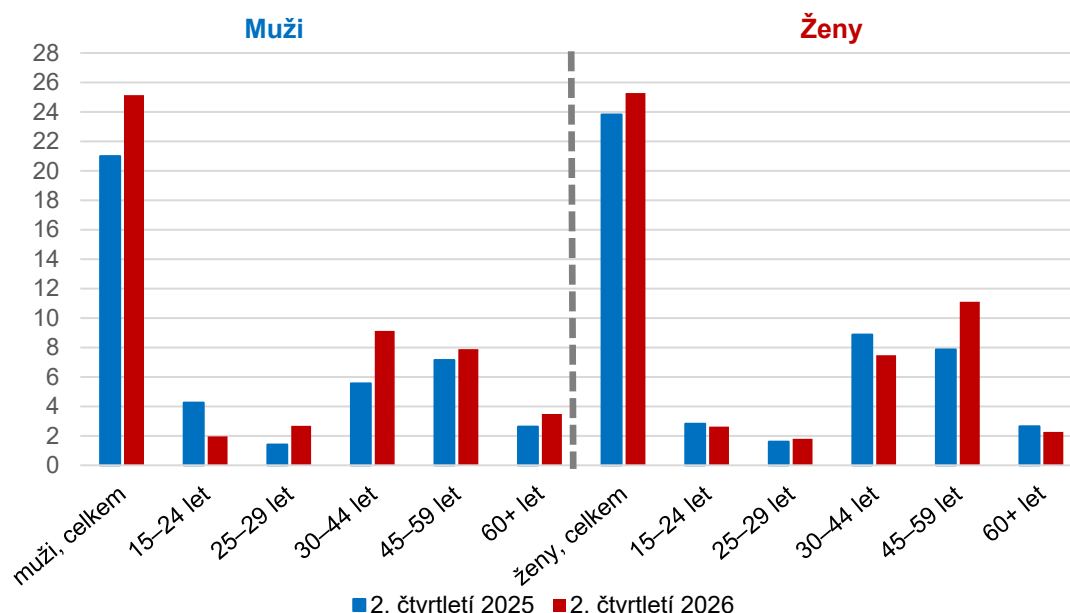
Celkový počet **nezaměstnaných** osob ve věku **15 a více let** se meziročně zvýšil o 17,1 tis. na 163,1 tis. Počet žen bez práce stoupl o 10,6 tis. na 85,1 tis., zatímco u mužů došlo k nárůstu o 6,5 tis. na 78,0 tis. Tento nepříznivý vývoj často postihuje osoby v mladším středním věku – nejpočetnější skupinu tvořili lidé ve věkové kategorii 30–44 let, konkrétně 25,0 tis. mužů a 26,3 tis. žen.

Zvýšil se také počet osob **nezaměstnaných jeden rok a déle**, tedy dlouhodobě nezaměstnaných. Jejich počet meziročně vzrostl o 5,6 tis. na 50,4 tis. osob. Ve 2. čtvrtletí 2026 tak dlouhodobě nezaměstnaní tvořili 30,9 % všech nezaměstnaných. Výraznější nárůst byl zaznamenán u mužů, jejichž počet meziročně vzrostl o 4,1 tis., zatímco u žen přibýlo 1,5 tis. dlouhodobě nezaměstnaných.

Dlouhodobě nezaměstnaných mužů bylo celkem 25,1 tis., přičemž nejvíce jich spadalo do věku 30–44 let (9,1 tis.). U žen tento počet činil 25,3 tis. a nejpočetnější byla věková skupina 45–59 let (11,1 tis.).

²⁾ Za **nezaměstnané** jsou podle definice ILO považovány osoby, které v referenčním období neměly žádné zaměstnání, neodpracovaly ani jednu hodinu za mzdu nebo odměnu a aktivně hledaly práci, do které by byly schopny nastoupit nejpozději do dvou týdnů. Tato metodika je jednotná pro všechny členské země EU a poskytuje mezinárodně srovnatelné údaje. Je třeba vzít v úvahu skutečnost, že definice nezaměstnaných podle ILO se liší od definice uchazečů o zaměstnání registrovaných na úřadech práce Ministerstva práce a sociálních věcí.

Graf 6: Počet dlouhodobě nezaměstnaných (1 rok a více) a jejich věková struktura (v tis.)

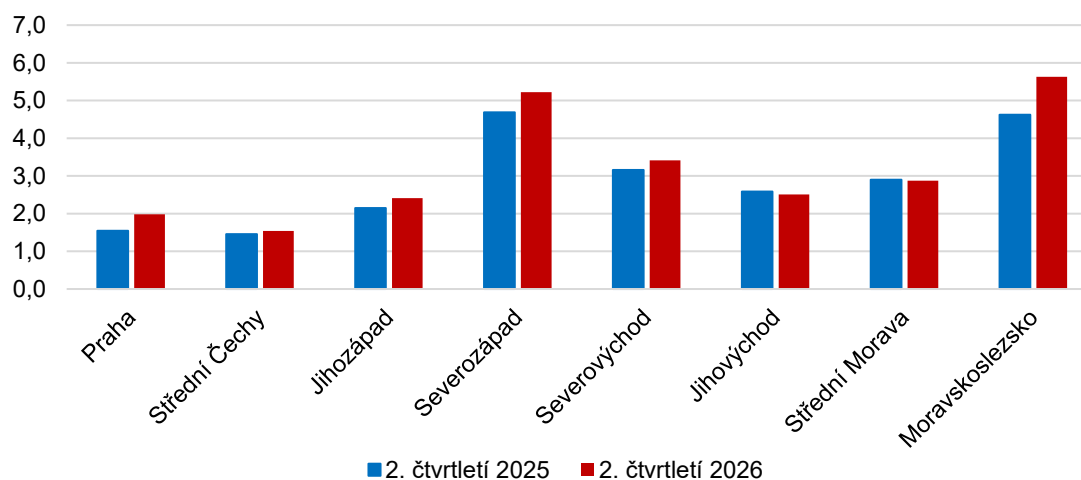

Zdroj: ČSÚ, VŠPS

Obecná míra nezaměstnanosti podle definice ILO ve věkové skupině 15–64letých (podíl nezaměstnaných na pracovní síle, tj. součtu zaměstnaných a nezaměstnaných) meziročně vzrostla o 0,3 p. b. a ve 2. čtvrtletí roku 2026 činila 3,1 %.

Z **regionálního pohledu** byla obecná míra nezaměstnanosti osob ve věku 15–64 let nejvyšší v regionech soudržnosti Moravskoslezsko (5,6 %) a Severozápad (5,2 %). Nejnižší hodnoty naopak vykazovaly regiony Střední Čechy (1,5 %), Praha (2,0 %) a Jihozápad (2,4 %). Míra nezaměstnanosti meziročně stoupla téměř ve všech oblastech; v regionu Střední Morava zůstala na stejné úrovni (2,9 %) a v regionu Jihovýchod klesla o 0,1 p. b. na 2,5 %.

Graf 7: Míra nezaměstnanosti 15–64letých v regionech soudržnosti ČR (v %)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS

Ekonomická neaktivita

Počet ekonomicky neaktivních osob ve věku 15 a více let se meziročně snížil o 31,1 tis. na 3 426,4 tis. Počet neaktivních mužů klesl o 32,9 tis. na 1 390,5 tis., zatímco neaktivních žen bylo o 1,8 tis. více než před rokem, celkově tedy 2 035,9 tis.

V rámci výběrového šetření jsou sledovány také údaje za **osoby, které nepracují, aktivně práci nehledají, a nesplňují tak metodická kritéria ILO pro nezaměstnané**, ale vyjadřují touhu pracovat. Ve 2. čtvrtletí 2026 dosáhl počet ekonomicky neaktivních osob ochotných pracovat 79,3 tis., což je o 3,5 tis. méně než ve stejném období roku 2025.

Relativně vysoký však zůstává počet těch, kteří by sice chtěli pracovat, ale nemohou do zaměstnání nastoupit okamžitě. Nejpozději do 14 dnů je schopno do práce nastoupit pouze 18,8 tis. osob.

Poznámka:

Údaje v analýze nejsou očištěné od sezonních vlivů, pokud není uvedeno jinak.

Přepoččet na stejnou strukturu obyvatelstva

Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS) se provádí ve vybraných bytových domácnostech. V rámci šetření nejsou zahrnuta hromadná ubytovací zařízení. Zjištěné údaje byly převáženy na populaci ČR na základě výsledků statistiky obyvatelstva k začátku referenčního čtvrtletí a od populačních úhrnů demografické statistiky byly odečteny odhady počtu osob bydlících mimo soukromé domácnosti.

Počínaje 1. čtvrtletím 2026 jsou výsledky ve čtvrtletní analýze publikovány v územním členění na úrovni NUTS 2 (regiony soudržnosti) namísto dosavadní úrovně NUTS 3 (kraje).

Autoři:

Ing. Marta Petráňová, tel.: 274 054 357, e-mail: marta.petranova@csu.gov.cz

Ing. Gabriela Stražilová, tel.: 567 109 071, e-mail: gabriela.strasilova@csu.gov.cz

Oddělení statistiky pracovních sil